

Toelichting bij het Bestuurs- en beheersreglement

Het Bestuurs- en beheersreglement (hierna: BBR) is in werking getreden op 14 oktober 2005. De laatste wijziging is in werking getreden op 16 december 2021.

Het College van Bestuur dient op grond van de Wet op het Hoger Onderwijs en Wetenschappelijk Onderzoek een BBR vast te stellen ter regeling van het bestuur, het beheer en de inrichting van de universiteit.

“Ter regeling” wil zeggen dat het BBR de toedeling van bestuurs- en beheersbevoegdheden naar organen binnen de universiteit bevat, en de structuur weergeeft van de inrichting van de universiteit. De universiteitsraad heeft een instemmingsrecht op het BBR, de Raad van Toezicht een goedkeuringsrecht. Het BBR is openbaar en wordt actueel gehouden.

Het Bestuurs- en beheersreglement bevat ter toelichting citaten van een aantal (delen van) relevante artikelen van de WHW en de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Deze wetten kunnen uiteraard tussentijds wijzigen.

College van Bestuur en de VSNU Code goed bestuur universiteiten

Overkoepelend is vanuit de VSNU een branchecode voor goed bestuur opgesteld, de Code goed bestuur universiteiten. Deze principecode is in 2019 vernieuwd en geldt per 1 januari 2020.

In de code worden met ‘bestuurders’ naast de leden van het college van bestuur tevens de decanen en leden van faculteitsbesturen bedoeld aangezien zij in artikel 9.12 WHW ook zijn aangemerkt als bestuurders met een aantal formele bestuurlijke taken en bevoegdheden zoals genoemd in artikel 9.14 WHW. Binnen de Universiteit Utrecht worden als bestuurders aangemerkt de leden van het College van Bestuur en de decanen. Immers in artikel 7 van het BBR is geregeld dat een decaan aan het hoofd staat van een faculteit.

In de code wordt in negen algemene principes van goed bestuur beschreven hoe de universiteiten invulling geven aan de opdracht en aan de ruimte die de wet geeft op het gebied van governance van universiteiten. De code geeft een visie op de maatschappelijke positie van de Nederlandse universiteiten en regelt de beginselen van bestuur, toezicht, financieel beheer en maatschappelijke verantwoording. Belangrijke vernieuwingen in de code betreffen onder meer de expliciete aandacht die wordt besteed aan het belang van een open cultuur en een veilige omgeving binnen de universiteit, de inrichting van de governance van samenwerkingsverbanden en de relatie tussen het College van Bestuur en de medezeggenschap.

In de Code zijn met name nadere afspraken vastgelegd over de invulling van de (wettelijke) taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden door het College van Bestuur, de decanen en de Raad van Toezicht. In het BBR zijn bepalingen over het College van Bestuur en de decanen opgenomen, voor de Raad van Toezicht geldt een afzonderlijk Reglement Raad van Toezicht.

Als uitgangspunt bij het opstellen van reglementen binnen de Universiteit Utrecht geldt dat onderwerpen die voortvloeien uit de wet of uit andere regelingen, dan wel uit algemene beginselen van behoorlijk bestuur niet worden overgenomen in de reglementen zelf.

Uit de wet en de beginselen van behoorlijk bestuur vloeit voort dat het College van Bestuur in het kader van zijn algemene bestuurstaak (artikel 9.2):

- verantwoordelijk is voor de inrichting en toepassing van de Code en overige wet- en regelgeving en voor de naleving daarvan en daarover verantwoording aflegt;
- de activiteiten van de universiteit bestuurlijk, juridisch, organisatorisch en financieel deugdelijk regelt, op een transparante wijze en zodanig dat zij verantwoord kunnen worden;
- verantwoordelijk is voor de organisatie van een effectieve en transparante medezeggenschap voor het personeel en de studenten van de universiteit;
- verantwoordelijk voor de kwaliteit en de volledigheid van de openbaar gemaakte financiële berichten;
- verantwoordelijk is voor het instellen en handhaven van interne procedures (administratieve organisatie en interne controle) die ervoor zorgen dat alle relevante financiële informatie bij het college van bestuur bekend is, zodat de tijdigheid, volledigheid en juistheid van de interne en externe financiële verslaggeving worden gewaarborgd;
- bij de uitvoering van marktactiviteiten de daarop betrekking hebbende regels en gedragscodes hanteert en ervoor waakt dat deze passen binnen de missie van de universiteit en niet op gespannen voet staan met de uit de publieke middelen bekostigde activiteiten;
- handelt vanuit een visie op de maatschappelijke positie van de universiteit en hierover communiceert met de maatschappij, de overheid en de overige belanghebbenden.

In artikel 5 van het BBR is wel een algemene bepaling overgenomen uit de Code, aangezien dit een algemene norm is voor de wijze waarop het College van Bestuur invulling geeft aan zijn taak.

Strategisch Plan

Het vaststellen van een strategisch plan (in de WHW "instellingsplan") is een wettelijke verplichting. Het plan beschrijft het voorgenomen beleid van de UU over een langere periode en is daarmee een belangrijk document voor alle geledingen binnen de UU. Het strategisch plan wordt jaarlijks uitgewerkt in de bestuursagenda's. Uitgangspunt in artikel 4 van het BBR is dat het Strategisch Plan eenmaal in de zes jaar wordt vastgesteld. Als de omstandigheden daartoe aanleiding geven, biedt artikel 4 echter de mogelijkheid om eerder dan na afloop van zes jaar een nieuw Strategisch Plan vast te stellen. Kleinere tussentijdse aanpassingen op het plan, niet zijnde tekstuele aanpassingen, bijvoorbeeld naar aanleiding van de bij de UU gebruikelijke "mid term-review", halverwege de planperiode, worden niet beschouwd als een vaststelling als bedoeld in artikel 4. Deze tussentijdse aanpassingen worden binnen de universitaire gemeenschap bekend gemaakt door middel van de bestuursagenda's en worden gemeld in (de relevante commissies van) de universiteitsraad.

Faculiteiten

In het BBR zijn de faculteiten opgesomd, zie artikel 6. In de faculteitsreglementen is het bestuur, de medezeggenschap en de inrichting van de faculteiten vastgelegd.

Onderwijs en onderzoek

In artikel 8 van het BBR worden de initiële opleidingen van de universiteit opgesomd. Het BBR bevat tevens de procedure voor het instellen van interfacultaire opleidingen, onderzoeksinstituten en andere instituten in de artikelen 9 en 10.

Rector magnificus, artikel 3

Met ingang van 1 september 2017 zijn de nieuwe bepalingen over de benoeming van leden van het college van bestuur in de WHW opgenomen. Naar aanleiding daarvan is ook intern opnieuw nagedacht over de benoemingsprocedure voor collegeleden. In samenspraak met de universiteitsraad en de raad van toezicht is ervoor gekozen om voor alle leden van het college van bestuur dezelfde procedure te volgen en geen uitzondering te maken voor de benoeming van de rector magnificus.

College voor promoties, artikel 11.

Het college voor promoties kent de doctoraten en eredoctoraten van de universiteit toe. In het Promotiereglement is de procedure ten aanzien van de promotie beschreven. Naast de wettelijke bevoegdheden rondom de promotie heeft het college een adviserende rol bij de vestiging van bijzondere leerstoelen. Het is uit een oogpunt van uniformiteit en zorgvuldigheid wenselijk dat in het college daarnaast overleg kan plaatsvinden over de toepassing van het universitaire hooglerarenbeleid binnen de faculteiten. De uitwisseling binnen het college voor promoties maakt het de faculteiten mogelijk te leren van elkaars ervaringen. Dit creëert een breed draagvlak voor het beleid en bevordert eenheid in de toepassing daarvan. Een uniforme toepassing binnen de gehele universiteit en het gezamenlijk uitdragen van het beleid komt de kwaliteit van hoogleraarsbenoemingen ten goede. Het college voor promoties heeft hiermee een andere rol dan de benoemingsadviescommissie die de decaan adviseert over de (vak)inhoudelijke kwaliteit van een kandidaat. De gewijzigde samenstelling van het college is op de taken afgestemd. Ingegeven door de wens om binnen de faculteiten het hooglerarenbeleid in brede kring bekend te maken, is voorzien in een periodieke wijziging van de samenstelling van het college.

Leerstoelen, artikelen 12 e.v.

Universiteitshoogleraren en "gewoon" hoogleraren zijn aangesteld bij de universiteit. Bijzonder hoogleraren zijn in dienst bij een derde rechtspersoon en zijn voor een bepaalde periode, meestal 5 jaar, hoogleraar bij de universiteit.

Universitaire diensten, artikel 19 e.v.

De medezeggenschap binnen een universitaire dienst wordt uitgeoefend door de dienstraad. Rechten en plichten van de dienstraden zijn in het Reglement voor de dienstraden vastgesteld.

Digitaal Universiteitsblad DUB, artikel 23

De onafhankelijkheid van het Digitaal Universiteitsblad DUB is gewaarborgd in het BBR en het redactiestatuut. Het redactiestatuut wordt door het College van Bestuur vastgesteld na advies van de universiteitsraad, en met instemming van de redactieraad van de DUB.

Mandaat decanen en directeuren, artikel 24 e.v.

In het BBR staat het algemene mandaat aan decanen en directeuren (van de diensten) omschreven. In de mandaatregelingen van het College van Bestuur is een gedetailleerdere regeling opgenomen.

Rechtsbescherming studenten en (aanstaande en voormalige) extraneï, hoofdstuk IV

In hoofdstuk IV van het BBR wordt beschreven welke procedure gevolgd worden indien een belanghebbende student bezwaar maakt tegen een besluit van de universiteit of een klacht indient.